

ТРЕТЬЯКОВА Т. М.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
старший викладач кафедри соціальних теорій,
кандидат політичних наук

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЇЇ ЯКОСТІ

Значення політичної компетентності в політичному житті суспільства переоцінити майже не можливо. Важливо, щоб із ранніх етапів свого становлення студенти почали осмислення ціннісного простору, побачили його зв'язок із цілями та завданнями обраної професії в своїх інтересах та на користь всього суспільства. Багато вчених вбачають реалізацію цієї високої мети в свроінтеграційному процесі.

Вступ України в болонський процес ставить перед вищою освітою нову задачу створення єдиного простору вищої освіти, вирішення якої потребує нових підходів і методів у підвищенні якості освіти. Компетентнісний підхід є одним із таких. На базі цього підходу особистість інтерпретується як система, що постійно розвивається, становлення якої не обмежено якимось певним часом і здійснюється на всіх етапах життєвого шляху. Тому варто говорити про формування політичної компетенції в парадигмі гуманізації вищої освіти. Розробка та реалізація компетентнісного підходу в контексті гуманізації освітнього процесу являє собою складний багаторівневий процес, сутність якого полягає в тому, що студенти зможуть застосовувати знання на практиці не лише щодо набутого фаху, але й в інших галузях своєї життєдіяльності. Результатом запровадження в навчально-виховний процес вищої школи такого підходу стане відповідний розвиток особистості, що спрямовуватиметься на формування в молоді, яка навчається, бажання й здатності вчитися, використовувати різні джерела для пошуку інформації, вміння застосовувати нові знання й прагнути творчо підходити до вирішення проблем.

Компетентність є готовністю та здатністю людини діяти в будь-якій сфері. Вона передбачає володіння людиною відповідною компетенцією, яка включає її особистісне ставлення до предмета діяльності. Компетентна, в окремій галузі, людина володіє певними знаннями та здібностями, які дозволяють їй обґрунтовано судити про цю галузь й ефективно діяти в ній. Важливим при цьому є не протиставляти компетентність знанням або умінням, оскільки перше поняття більш широке, ніж поняття «знання» або «уміння». Компетентність виражає значення традиційної тріади «знання — уміння — навички», інтегруючи їх в єдиний комплекс. Крім того, компетентність визначається як поглиблене знання предмету або освоєне вміння. Так, у сучасній українській науці одним з актуальних напрямів наукових досліджень і вже практичних

упровадження є зміна освітньої парадигми: від знань, умінь і навичок до ключових компетентностей [2, Ст. 44].

Як вважає Н. Лепська, доцільно розглядати політичну компетентність суб'єктів політики комплексно. По-перше, через формат механізмів спонукання-стимуляції людей до конкретних дій з орієнтацією на бажаний і програмований результат шляхом використання символічного ресурсу влади. По-друге, через формат управлінських стратегій та їх інституціональну реалізацію. В такому випадку конструкції програм соціального розвитку обов'язково враховують наявні економічні ресурси, культурно-національну специфіку, повсякденні соціальні практики населення, моделі політичної поведінки громадян, традиції державного управління тощо [3, Ст. 43].

Слід зазначити, що Закон України «Про вищу освіту» 2014 року дає поняття компетентності, яке на мою думку, є адекватним і відповідає принципу гуманізму. Компетентність визначається як динамічна комбінація знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти [1, Стаття 1].

Отже, даний підхід висуває на перше місце не просто інформованість студента, а вміння вирішувати проблеми різного характеру: від побутових, до можливості прийняття рішення на рівні участі в політичному процесі, вибору типу політичної поведінки та інше. Для цього використовуються відповідні показники, які відрізняються від традиційних вимірювань тим, що показують динаміку змін підготовленості студентів — акцентується увага на певному типі результату освіти. В якості результату розглядається не лише кількість засвоєної інформації, а здатність людини, спираючись на цю інформацію, діяти в різних політичних ситуаціях [4, Ст. 9]. На сучасному етапі соціально-політичних процесів це є дуже актуальним чинником, оскільки саме компетентна молодь є запорукою ефективних зрушень в політичній сфері нашої країни, виступаючи базовим елементом формування інституту політичної еліти.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556>– 87
2. Компетентність саморозвитку фахівця: педагогічні засади формування у вищій школі. – Ізмаїл: ІДПІ, 2007. – 236 с.
3. Лепська Н. Політична компетентність як детермінанта соціального програмування розвитку суспільства / Н. Лепська // Сучасна українська політика. Політики і політологи про неї. – К., 2011. – Вип. 22. – С. 40– 51.

4. Третьякова Т. М. Процес гуманізації як основа реформування системи вищої освіти України: Автореф. дис... канд.політ.наук/ Т. М. Третьякова., Національний університет «Одеська юридична академія». – Одеса, 2014. – 20 с.

МОЖАРОВА К. П.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
старший викладач кафедри соціальних теорій,
кандидат політичних наук

ПОЛІТИЧНА КРИЗА В УКРАЇНІ НА ПОЧАТКУ 2016 РОКУ: ГЕНЕЗА ЧИ ДЕСТРУКЦІЯ

Кризові явища та кризові процеси виступають компонентою політичних подій в сучасних державах, навіть в тих, де конкуренцію в політичній сфері майже повністю нівельовано. Політична криза є унікальним складним явищем, як наявність, так і відсутність якої в країні, може розцінюватись у якості стагнаційних процесів в державі. Адже відсутність політичної кризи може бути візуалізацією застійних деградаційних процесів у політичній сфері, а також відсутність розвитку політичної свідомості у громадян такої держави, що можна сьогодні спостерігати, наприклад у Китайській народній демократичній республіці.

Україна відноситься до категорії тих країн, в яких політичні процеси відбуваються досить бурхливо, що створює підґрунтя для виникнення кризових тенденцій розвитку політичної сфери. Однією з останніх, доволі потужних криз в Україні, незважаючи на прагнення політичних акторів країни, стала політична криза 2016 року.

Підписання 27 листопада 2014 року Угоди про Коаліцію депутатських фракцій «Європейська Україна» у Верховній Раді України восьмого скликання учасниками Коаліції депутатських фракцій, до складу якої входило більшість народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України, а саме політичних партій «Народний фронт», «Блок Петра Порошенка», «Об'єднання «Самопоміч», «Радикальна партія Олега Ляшка», «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» було спрямоване на подолання вже існуючих та запобігання потенційним кризовим процесам в країні [1]. З цією метою одним з перших важливих кроків новоутвореної коаліції, стало призначення цього ж дня Арсенія Петровича Яценюка на посаду Прем'єр-міністра України.

Наявні протиріччя, з одного боку між оновленим урядом та Президентом України і деякими членами коаліції «Європейська Україна» (зокрема, з приводу проведення референдуму щодо прийняття